

Obsah

<i>Předmluva k druhému vydání</i>	3
<i>Předmluva k prvnímu vydání</i>	5

C. MICHALOVÁ

K ÚLOZE PŘÍRODNÍCH VĚD V DĚJINÁCH MATERIALISTICKÉHO MYŠLENÍ	9
--	---

<i>Zárodky poznání v prvobytné společnosti</i>	11
<i>Věda a filosofie v období otrokářského řádu</i>	12
<i>Věda a filosofie v období feudalismu</i>	16
<i>Počátky novodobé vědy a filosofie — období renesance</i>	18
<i>Materialistická filosofie v 17. století</i>	20
Rozvoj filosofie v Anglii	20
R. Descartes	27
B. Spinoza	30
<i>Materialistická filosofie v 18. století</i>	35
Filosofické směry v Anglii	35
Francouzský materialismus	37
Osvícenské hnutí	38
Hnutí francouzských materialistů-encyklopedistů	42

Vědecké objevy v 18. století, které připravily půdu pro přechod od metafyziky k dialektice	62
Přínos německé klasické filosofie v přípravě dialektiky	72
Immanuel Kant (1724—1804)	72
Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770—1831)	77
<i>Věda a filosofie v 19. století</i>	83
Vědecké objevy 19. století, které položily pevné základy k materialistické dialektice	83
Odras nových vědeckých poznatků ve filosofických směrech 19. století	106
Vulgární materialismus	108
Pozitivismus	109
Ludvík Feuerbach (1804—1872)	111
Ruští revoluční demokraté	116
<i>Vznik marxismu</i>	126
J. ČELEDA	
FILOSOFIE A SOUDOBA FYZIKA	132
<i>Fyzika odhaluje závislost času a prostoru na hmotě</i>	132
Filosofické nesnáze moderní fyziky	132
Einsteinův výklad anomálií v šíření světla	134
Relativita časů a délek	138
Základní vztahy teorie relativity	145
Problém mezní rychlosti	149
Filosofické důsledky objevu relativnosti času a prostoru	154
Relativismus	160
<i>Fyzika řeší problém věčnosti a nekonečnosti hmoty</i>	162
O čtvrtém rozměru	162
Co jsou síly?	167

Problém „zakřiveného“ vesmíru	170
Je vesmír konečný?	176
<i>Fyzika prokazuje spjatost hmoty s pohybem</i>	182
Relativita masy	182
Masa a energie	187
Energetismus	191
Fyzika na pokraji spiritismu	193
Co je energie?	196
Nastane „tepelná smrt“ vesmíru?	197
Látka a světlo	200
Existuje „vnitřní“ pohyb elektronu?	203
Hmota a pole	205
Kvanta a vlny	207
Heisenbergův „princip“ neurčitosti	211
Filosofické důsledky Heisenbergova objevu	215
„Neurčitost“ atomárních dějů ve světle dnešních názorů	217
<i>Fyzika otevírá pohled na nevyčerpatelnost hmoty „směrem dovnitř“</i>	221
Fotony a excitony	221
Na stopě podstaty elementárních částic	224
Materiálnost času, prostoru a masy	231
Nová teorie gravitace a mechanického pohybu	234
Unitární teorie polí a částic	238
Nejnovější poznatky o nitru elementárních částic	243
O „principu“ parity	247
Nevyčerpatelnost hmoty	252
Stírá moderní fyzika rozdíl mezi pojmy „hmota“ a „duch“?	261
Poznatelnost hmoty	263
<i>Závěr</i>	266